

JA MYI~~I~~MAJTSKPI NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA CORINTI JAA'Y

Ku ja Pablo tnijayi ja janchja'wibi pøn jam Corinto

¹ Øts idø'øn Pablo'ajtp. Tø øts ja Dios Teety xamidsøky jøts ø ngudanit ja Jesucristo. Jøts nayide'en ja Timoteo midi øts møøt ya'at nøky nja'ay jøts øøts ndanigaxi pøn jaty ja Dios Teety ja'ajtidip jam Corinti, jøts nayide'en pøn jaty jam Acaya etjotp tsinaadyip.

² Paatti kupøjkti ja Dios Teety jøts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo kyunuuk'xin jøts ja yotkujk'ajtin.

Sa Pablo y'ayo'ombaajty

³ Tkajxajkyindi ja Dios midi tyeety'ajtpy ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, jabi jade'enxi dø'øn ja tyeety'ajtin tyiknigaxi'iky ku adøm x'ayo'ijxyindi, nijuuni xka'ixmajchindi, ejtp xkajpxjot'amøjkandi Dios'ajtingøjxp.

⁴ Ja'agøjxp ja Dios xkajpxjot'amøjkandi pøni sa jaty niðu'uk niðu'uk n'ayo'ombaajtyindi jøts jade'en nnija'wandit sudso dø'øn ja nmigu'uk nayide'en ngajpxjot'amøjkimyandit sam ja Dios tø xpudøjkandi.

⁵ Nayide'en sam adøm kajaa ngu'ayo'ombaajta'andi ja Cristo yja', kajats ja nayide'en ja jot'amøkpøjkin xmø'øyim.

6 Ixyamts øøts nyikjemduñ ja'agøjxp ku meets ndukmadøy ja nitsoojkin ayuujk jøts ku meets nayide'en ngajpxjot'amøjkidi. Ku øøts yø'øbi ayo'on ndanaxy, ja Dios øts tø xkajpxjot'amøjki. Nayi meets m'øy'ajtingøjxp øøts idø'øn jade'en tø njaty jøts meets nduknijawit sam nayide'en ja Dios mbudøkiyidit ku nay yø'øbi ayo'on wyinaty xpaaatti.

7 Njantyimyjøp'ijxy'ajtpy øøts idø'øn jøts meets nayide'en ja Dios myikjotkujk'atiyidit sam øøts, øy idø'øn nayide'en mj'a'ayo'ombaqattí.

8 Meets migu'uktøjkti, jade'en øøts ndsøky jøts meets waani x'ext xnijawit sa øøts idø'øn jam ja ayo'on nyiknajxy Asia. Yikxon øøts møk ja ayo'on jam n'ijxy, niti awejxin niti jøp'ejxin øø wyinaty nga'ukmøøt'ajtni, niti majadaajkints øøts, ja o'jkin yjøp'äm øøts wyinatyni.

9 Jade'ents øøts idø'øn ojts jam nnayjawiyi sam ja jaa'dyi pøn ja xyøøw tø yiktanimacho'owiniñi jøts ja o'jkin tpaaattit. Øyts idø'øn ja ne'egi ku jade'en yjajty, jabi jaanimxi øts ja Dios idø'øn tuki'iyi nmibøkøjxi jøts ku oo'kpibaat ja tyikjujkpyiky. Jøts øøts jade'en nja'gyujkiyii'ñ ku adøm niti kø'øm xkama'ayim.

10 Ja' øøts idø'øn x'axajtujk x'agø'ødujk jøts øøts jade'en ja o'jkin xkadukpqajty, jøts nayide'en xyiknitso'ok'ejtint ku ja o'jkin wyinaty xmimajada'akwa'añim.

11 Nayide'en meets idø'øn ja mdsapkaaky tyumi ja'agøjxpts adøm idø'øn ni'amuki ngajxajkindit ja Dios jøts øøts ja pudøjkin xmøy'ett.

Tigøjxp idø'øn ja Pablo ojts kyanijkxy Corinto

12 Ja'agøjxp øots n'aaw njoojt yjotkujk'aty ku øots nnijawí ku øots o mādsoo øy tsuj tø nyiknaxy ja ndsinaq'a'yin, niti taaqay. Tu'ugyi øots ja Dios ja y'løy'ajtin tø xabudøki, ka'ap øots ja ngø'om wiyy'ajtin tø myajada'aky. Meets windumxi dø'øn øots ja ndsinaq'a'yin øy tø nyiknaxy.

13 Jøts nayıde'en ja nøky midi meets tø ndanigaxi, niti taaqay ja tkamøøt'aty, mibøkøxti ja'.

14 N'awijxy'ajtpy øots ku meets ja njaal'y'ajtin xkupøjkit tuki'iyi sam ixja waani tø xkupøk'okwø'andi, jøts jade'en nnadyajotkujk'ajtandit nixem niyam ku wyinaty myeni jadigojk ja nwindsøn'ajtim Jesucristo.

15 Ja'ayi ndamøj'ajtpy ku meets idø'øn tø xkupøjkni, jøts ø nwa'añ ku meets majtsk ojk n'ats'ejxwa'añ jøts jade'en n'atsyikjotkujk'attit.

16 Ja'agøjxpts ndanibiktajkiyii'ñ jøts ku øts ya nmiñ Macedonia, myijawyeen meets n'uk'ext jøts jadigojk ku nwimbejtnit. Wanik meets xpusdøkit jøts øots nja'tt jam Judea.

17 ¿Ka'ap øts idø'øn ja ndejint yikxon ndyimdyanibiktajkiyii'ñ ku øts øjts jam nga'uknøjkxni? ¿Sa tø mwø'andi, jade'en øts idø'øn xijy sam muum ja jaa'y ja yja' nugo tyikmajada'aky ku ja nugo t'ukupiky jøts ja ka't'ukpaduni?

18 Pø ka'axi. Wa'ats ja Dios tnijawí ku ka'ap øts jade'en nugo ndaqay'aty.

19 Jabi ka'axi ja Dios U'nk Jesucristo tyaqay'aty midi øots ja yja' ngajpxwa'kxøø møøt Silvano jøts Timoteo, ma meets jam. Pyadunguijxpy ja y'ayuujk ja',

20 jøts ja' tuki'iyi tmidanaagyøjxp pøni ti jaty ja Dios Teety ñi'adso'owip. Ja'agøjxpxi ja xyøøw ja yikajpxpaqty ku adøm Dios Teety nmøja'wa'am ngunuu'kxyja'wa'am ja myøj'ajtin jøts nwø'añim janch tiigya}pxy idø'øn yø', nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp.

21 Nayi Dios Teetyxi adøm idø'øn xukmøøt'ejtindip ja Cristo jøts øøts ja tø xjibiky jøts øøts ja jade'en ngajpxwa'kxit ja yja'!

22 Tø nayide'en ja Espíritu Santo xmø'øyim midi ejxpajt'ajtp ku adøm ja xja'ajtyim, jøts jade'en nnija'windit ku xmøy'ukwa'añindi ja jujky'ajtin midi xemikøjxp'etp.

23 Ñija'widaapy ja Dios ku meets nga'uknínøjkxni jade'engøjxp ku meets ka'nyikjotmay'ooktøkiwy'añ ku møk nwindsø'ødyit. Pøni ka'ats yjanchjade'eni, pø jats øts idø'øn ja Dios kø'øm xiidyu'unt.

24 Ku meets wyinaty nninijkxy, ja xondaajkin ja øy'ajtin meets ndaninøjkxwampy. Ka'ap meets nda'aguwaníwy'añ ja janchja'win pø møkxi meets ja xmøøt'ajtni.

2

1 Jabi ja'agøjxpxi meets idø'øn tø nga'uknínøjkxni ku meets nugo n'atsykjotmay'ooktøkit.

2 Ja ku meets n'atsykjotmadyøkit, ¿pønts øts idø'øn ndajotkujk'atp? ¿Kidi meedsip? Yamtis meets wyinaty kø'øm tø nyikjotmadyøki.

3 Patyxì meets tø nnijayi jawyeen jøts jam tuki'iyi xyik'øyidit xyikpaqadidit ku øts jam wyinaty njø'qty jøts meets xaxonda'akt. Jabi jade'enxi nwø'añ

ku mee mxondäkmít ku meets x'ext jøts ku øts jotkujk.

4 Ku meets ja'abi nøky ndanija'yiyii'ñ, janchjotmay'oo'kp øts wyinaty, ja ya'axyi ja ji'iyi øts idø'øn wyinaty xmimajadäkp ku meets yjawi ja ja'a'y myikwiñmäa'nmya'atwa'añidi jøts ø xkagupøktit. Ka' meets nayide'en nyikjotmay'ookwa'añ, ja'axi øts idø'øn nãnky'ejxwajnjip mabaat meets idø'øn ndsøky nba'ayøy, patyxi meets idø'øn ngajpxwijy.

Jade'en pyaat'atyi jøts yikmaa'kxukt pøn tø tyundigøy

5 Ja ja'a'yu'nk pøn øts idø'øn tø x'ukyikjotmadyøki ka'ap øts ja nadyu'uk tø xyik'ayøy jabí nixem niyamxi meets idø'øn ndejint winaagin tø mbaajtmiyidi nayja'abi jotmay. Ka'ap ø nwa'añ ku nijum.

6 Ka'ap øts ja møk n'ukwindsø'øwyani pøn idø'øn tø tyundigøy. Jabí tøxi meets ja nijum ne'egi kø'øm xkastigimøøñi.

7 Jade'en idø'øn ne'egi pyaat'atyi jøts meets ja xmaa'kxujknit, kajpxjot'amøkidí, ja kuts ja jotmay myimajadäkniyit jøts jade'en ja chïnaa'yin tyikwindigøøñit.

8 Paty meets ixyam ja may'ajt n'amidøy jøts jadigojk ja tsojkin ja pa'ayo'owin xmo'odit.

9 Tø meets ya'atpi kajpxy ya'atpi ayuujk jawyeen ndanijayi ja'agøjxp jøts ø n'ext nnijawit pøni xjanch'ukpaduujnidip øts idø'øn ja ngutujk.

10 Paty xnijawidit, pøni pøn meets mmee'kxpy, nayide'ents øts ja maa'kxin ja nmøømyi. Pøni tø øts idø'øn tigati nmee'kxy, ja'agøjxpts øts jade'en tø nduñ ku mee n'ayo'ixy, y'iijxpy ñija'wip ja Cristo.

11 Jøts jade'en o tigati tkadamøj'att ja mik'u'windsøn Satanás, jabi nnija'wampxi adøm wá'ats ku ja o tigati tamibøki tam'i'ejxi.

Ku ja Pablo ttajotmay'øøky ja Tito jam Troas

12 Ku nja'jty jam Troas jam kajpjotp, nugo øts ndunk jam tyimy'ity øy mædsoo jøts øts ja Cristo yja' ngajpxwá'kxit.

13 Yamts øts wyinaty tø nja'uktundsoo'mi, kumi ka'ats øts øy njotkujk'aty ja'agøjxp ku øts ja Tito jam ngapaajty, adøm ja nmigu'uk, patyts øts jam øjts ndso'ongojmi jøts øts ojts nnøjxni jam Macedonia.

Ku ja Cristo møøt nmajadak'ijtyindi

14 Nmøja'wímp ngunuu'kxyja'wímp ja Dios Teety ku ja ejtp xyikmajadæk'yí tu'ugyi møøt ja Cristo, jøts ja kyajpxy jøts ja y'ayuujk ja xukajpxwá'kxyim øy mægama.

15 Y'øyja'wíp chuja'wíp ja Dios Teety pøn ja Cristo møøt y'ity jøts ja yja' tkajpxwá'kxi.

16 Øy ja mægama ja y'ixpøjkin wyidity jam muum tkamibøkti, o'jkin tigø'øyin ja yiktatídyu'undi'p. Jøts muum tjanchjawidi, ja'ats ja tyajujky'attip xemikøjxp. ¿Pønts idø'øn yø'øbi tunk nugo niyøjxk tyimy'ukniyajtp?

17 Jabi ka'axi øøts ja nugo ndameembiyky ku øøts ja Dios kyajpxy ngajpxwá'kxi sam muum y'adø'øtsti, uk ka'bøat ka'pxy tnigajpxti tum wimbet ja tñimadya'akti. Ka'ats øøts jade'en n'adi'ich, tiy janch øøts ja nnigajxpy po tøxi øøts Dios kø'øm xkexy jøts øøts kyajpxy ja ngajpxwá'kxit Cristo pyudøjkingsøjxp øy mædsoo jam Dios wyingujkp.

3

Ku ja Dios ja chojkin ja pya'ayo'owin jadigojk tyikts'o'ondqajky Jesucristo køjxp

¹ ¿Sa meets idø'øn yø xja'gyuki ku øøts jade'en nwä'añ? ¿Kø'øm øøts idø'øn xijy nnagyajxa'akwa'añi sám ja muum mä ttundi pøn ja ixpøjkin wenk tyajktip? Ja ejxpajtin øts idø'øn kuwaní ndiyimyøøt'atp jøts meets yø n'ixpøjkin xmibøkit?

² Ka' yjade'eni, jabi meetsxi myiknigaxi'kpy pøni sa øts idø'øn ja ndunkjøjp y'øyi. Jade'en ja ñigaxi'iky ku meets ja Dios yja' tø xmibøjki jøts øy ja pøn t'ext tnijawit sa dø'øn ja mdsinäa'yin tø tyigatsti.

³ Kø'ømxí ja Cristo jade'en tø mdanibiktaagiyidi jøts m'ejxpajt'attit jøts øts ja ndunk jade'en wyingaxi'iky. Jabi Diosxi dø'øn kø'øm ja y'Espíritu Santo tø tyaky jøts ja y'ejxpajt'att ja'agøjxpts ja' kyakudigøy. Jawaani møy ja', midi anmija'wijnjotp ja Dios pyiktakpy jøts ka'ap ne'egi ja jawyeembí kutujk midi Moisés kyøxjaay tsaqagøjxp.

⁴ Sa jaty øø nwä'añ tiy yø' janch yø', wa'ats øøts nnijawí jøts ku øøts ja Dios Teety pyudøjkin amuum xmø'øy Cristo køjxp.

⁵ Ka'ap øøts kø'øm nnankmyajada'agiyi, ja Dios wyingujkpxi dø'øn chøøñ ja møk'ajtin jøts øøts ja øybí ndu'unt.

⁶ Jaa ku øøts ja jeexyip tø xkamø'øy ja møk'ajtin sudsots øøts idø'øn jeexyip nnigajpxy sa ja Dios chojkin ja pya'ayo'owin jadigojk tnäky'ijxyi sa ja näxwii'ñit ja'a'y ñitsø'ok'attit. Ka'ap ja tsinäa'yin yikpaäty ku nbadungøjxit tuki'iyyi ja Moisés kyutujk, ja Espíritu Santoxi dø'øn tnäky'ejxiip ja

øgyajpxy ja ømyadya'aky sudso yikpaäty ja ju-jky'ajtin xemikojxp. Ja o'jkin tigø'øyin pyatpy ja anmija'win ku ja Moisés kyutujk ngabadungøjxit yam ja Espíritu Santo yja' tyumyikjujky'aty.

⁷ Jade'en idø'ön ja Moisés kyutujk ja myøj'ajtin kyaxi'iky midi tsaaagøjxp yikjaay ku ja aju'uk agujkp yikmøøy, janch tøø'kxp tsamamp idø'ön ja wyeen y'aaw. Jøts janch win'oo'ktip idø'ön ja myigugajp israelit jaa'y ku ja yjayik'ejxwa'añ. Waani dø'ön ja y'aju'uk møj y'atskaxi'iky, pojn ja ñaxkojmi. Sats idø'ön ja janchtymyøj y'atsmiiñ ja'abi kutujk midi anmija'win ja o'jkin tyukupiky'ajtpy.

⁸ Kuts ja øgyajpxy ja ømyadya'aky ka'ap ja tmi'abaäty, pø ka'axi ja winmaä'ñ myajada'aky mabaat ja yja'aty ja myøj'ajtin ja y'øy'ajtin midi ja Espíritu Santo xuk'ejximp xuknija'wimp.

⁹ Sats idø'ön ja kutujk janch møj, yam ja tjayikudigøy ja anmija'win, jsudsots idø'ön ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadya'aky jawaani kyidyimy'ukmøjt midi adøm ja xagupøjkimp!

¹⁰ Jabi ka'axi ja Moisés kyutujk mørøt ñabyaädyi ja Dios y'øgyajpxy.

¹¹ Øyi dø'ön ja kutujk møj tø yjamiñ ka'ap ja Dios y'øgyajpxy ja twinajxi midi ejtp xemikojxp.

¹² Ja'agøjxp øøts ja njøp'ijxy'aty, paty øøts agujk jotkujk ja Dios yja' nnigajpxiyi,

¹³ jøts ka'ap y'ukpaä'tajtniyi jøts øøts ndu'unt nayide'en sam ja Moisés ttuuñ ku ja y'ijty ñawyinjuuxyiyi jøts jade'en ja myigugajp tka'ejxtit ku ja y'aju'uk tuda'aky tyigøøñi.

¹⁴ Ja israelit jaa'y ka'ap ja tja'gyukidi tigøjxp

idø'øn ja Dios ttanibikta^{qagī} ja kutujk midi ja Moisés yikmøøy. Ni ixyambaa^{qat} ja tkaja'gyukidinim ku ja Dios ñøky tkajpxidi. Jaanim ja ja'gyukin ja tpaattit ku ja Cristo yja' tkupøjkidit.

¹⁵ Yjaakjakajpxidibimts ja Moisés kyutujk ja'adi, jade'en ja tjøp'ejxti jøts ja ñitso'ok'attit ku ja tpadungøxtit.

¹⁶ Kuuyidsik øy pøngapøn tkupøktit ja nwindsøn'ajtim Jesucristo jatyits ja pyøky ja ñiwa'qdsidit jøts ja wa'ats tuki'i^{yi} tja'gyukigyoxtit.

¹⁷ Ja nwindsøn'ajtimxi tmøøt'ajtp ja jujky'ajtin jøts ja ja'gyukin, pønts ja nwindsøn'ajtim tjanchja'widip ka'ap ja Moisés kyutujk ja y'ukmimajadåkniyidit, ni kya'ukjujky'ajtnidit ja pøky agujkpy.

¹⁸ Paty adøm ja ja'gyukin nmøøt'ajtna'andi ku ja nwindsøn'ajtim yikmibiky. Kuts ja ejtp njotmay'ajtindit ja y'øy'ajtin ja myøj'ajtin, nay ja'ats nãnky'ejxamp xjats adøm jade'en njajtnant sám ja nwindsøn'ajtim. Yjujky'ajtingøjxp idø'øn ja jade'en xpudøjka'am.

4

¹ Paty øøts idø'øn nijuuni ngadawindsuuñ ja ndunkjøøjp midi øøts ja Dios y'øy'ajtingøjxp tø xanibikta^{qagī}.

² Jagam jixkø'øm øøts idø'øn nbikta^{qaky} midi amaa'tsk midi tsø'ødyuñim yiktump. Ka'ap øøts n'ijxy ngøy jøts o pøngapøn nwindaay'att. Ni ja Dios øøts ja y'ayuujk ngakajpxma^{qjti}. Ja tyiibyi ja yjanchpi øøts idø'øn ja'ayi nnigajpxpy, jøts jade'en niøøn ja^{qay} kyawa^{qant} jam Dios wyingujkp ku øøts n'ayuujk kyati^{yi}.

³ Ku jaa winaagindi pøn tkaja'gyukidip ja nitsoojkin ayuujk midi øø ngajpxwa'kxpy, ja kyudigø'øyin idø'øn ja kø'øm y'ixaawyandip.

⁴ Ku ja wyinaty kø'øm tkajanchjawiidi, ja miku'windsønts idø'øn ja tø yikwinajpniyidi pøn ja'ayi ya naxwiiñ ne'egi diosja'widip, jøts jade'en tkapaaattit ja kudøø'kxaagi ja kujajtaagi midi yajkpy ja øgyajpxy ja ømyadya'aky ku ja Cristo y'øy'ajtin myøj'ajtin yiknimadya'aky. Ja Cristots tnank'y'ejxiip ja Dios Teety pøn y'agojnax'ajtpy.

⁵ Ku øøts ngajpxwa'kxy ka'ap øøts ngø'øm ja'nnigajpxy, ja Jesucristoxi øøts ja wyindsøn'ajtin ngajpxwa'kxiip, jøts øøts jade'en nyikwimbejtnit ja y'øy'ajtin midi tø tyaky, ku meets nbudøki ja'chojkingøjxp.

⁶ Jabí nay ja'abi Dios Teetyxi dø'øn midi ja jaj ja tøø'kx tyiktso'ondaajk, nay ja' adøm tø xmø'øyindi ja kujajtaagi ja kudøø'kxaagi jøts n'ejxindit nnija'windit sa dø'øn ja y'øy'ajtin myøji midi ja Jesucristo ñank'y'ejxiip.

Janchja'wingøjxp ja tsinaa'yin nyiknajxyim

⁷ Dios wyingujkp ja chøøñ ja'abi kujaj'ajtin kudøø'kx'ajtin midi niwindem xøøw tkamøøt'ajtp ja kudigø'øyin, ja' øøts nmøøt'ajtpy njujky'ajtingøjxp. Ka'ap øøts ngø'øm møk'ajtin nyiktuñ, ja Diosxi myøk'ajtin idø'øn jade'en tyiknigaxø'jkp.

⁸ Øy øøts tsep agujkp aki agujkp ja njujky'ajtin yjanaxy, niwindem xøøw øøts ja nnøø' ja nduu' kya'aduky; øy øø njamay njatajy sudso øø nyiknaxt, nbatpy øøts ja winmaq'ñ sudso tyuu'båat tyuu'wetst.

9 Øy øø njayikjemduñ njayikteduñ, ka'ap øøts ja Dios x'ixmach; øy øøts ja nmidsep xjatekpya'an'atwa'añ, ka'ap øøts ja tu'ugyi xmimajada'aky.

10 Winqaa windsojk øøts ja jaa'y ja o'jkin xjadukpaatwa'añ sam ja Jesús yajty. Nay ja'ayi øø kø'om xpudøjkip jøts jade'en tyiknigaxi'iky ku ja ya xemikøjxp yujuky'aty.

11 Pøn jaty øøts møøt nbaduñ ja Jesús yja', nay ja'agøjxp øøts ja o'jkin jabom jabom x'ijxy xkøy, ja'agøjxp øøts ja xka'ixmach jøts jade'en tyiknigaxø'økt ja yujuky'ajtin øøts nnikøjxp.

12 Øy øøts ja o'jkin xumijapaqatwan'ity xumijamimajada'akwən'ity, ja xemikøjxpit jujky'ajtin meets ne'egi mbaajtip m'ejxip.

13 Njanchja'wip øøts nayide'en ku yide'en wya'añ ja Salmos nøky: "Paty ø nnigajpxy ku njanchjawi."

14 Nnija'wip øøts ku ja Dios Teety tyikjujkpyijkja' ja Jesús, nayide'ents adøm ja møøt xyikjujkpyøjkint, jøts jam nnøjkxint niduki'i'y i ja'wyi'ngujkp.

15 Midi øø tø ngu'ayowi ja'agøjxp øøts idø'øn ja ngupiky jøts meets ja øy'ajtin xpaatt, mayts ja jaa'y Cristo køjxp tpøattit ja Dios kyunuukxin ja Dios y'øy'ajtin jøts may nayide'en pøn ttukmøjawi'dip pøn ttukunuukxyjawidi' ja Dios ja'agøjxp ku ja tkajxa'akti.

16 Ja'agøjxp øøts idø'øn ngadawindsuuñ. Øy øøts ja nne'kx yjaga'ukmajadakni, møwenip kajaajip øøts ja njanchja'win jabom jabom.

17 Yø ya'it ayo'on waani yø ñaxkøjy, ka'ap yø

jeky tyaa'ni; jøts yø' øy'ajtin xemikøjxp ne'egi xukpaqtimp mä ja Dios.

¹⁸ Jabi ka'axi yik'ixa'ay midi ya naxwiiñ yik'ejxp, ja Dios y'øy'ajtin ne'egi yik'ixaapy midi kagaxø'kp. Ja pikta'aky midi kaxø'kp myøøt'ajtpy ja' ja kudigø'øyin. Ja øy'ajtin midi kayik'ejxp ka'ap ja y'aats ja kyojpk ja kyudigøy.

5

¹ Nnija'windip adøm ku ja nne'kx kyudigø'øyim midi kajajkp sám tu'uk ja tøjk kyudigøy naxwiiñ, jap adøm ja Dios tø xadanibiktaajkindi tu'uk ja tsinaadyaajk tsajpjøtpy. Etp ja xemikøjxp, jabi kidi naxwii'ñit jaa'yipxi ja tø tyik'øyi.

² Janch jade'en idø'øn yjaty ku adøm nne'kx ja yujky'ajtin tyiknaxy ya, ka'ap adøm n'øyja'wam, winjaa windsojk adøm nnøjkwå'añim mä ja tsinaadyaajk ja Dios tø xadanibiktaajka'am,

³ mä adøm n'anmija'win yiknitanaq'ylim.

⁴ Yø ne'kx midi nmijujky'ajtyindip ya naxwiiñ ka'ap yø øy ti xuk'øyja'wam, jøts yiktsojkp ja tsinaadyaajk midi ja Dios tø xanibiktaajkindi, yjagayikwå'añ ja o'jkin. Yø naxwii'ñit tsinäq'yin adøm idø'øn njadayiktigatswa'añimp ja jemchinaa'yin.

⁵ Ja Dios idø'øn kø'øm tø xanibiktaajkindi jøts tø xuktatøjkindi ja Espíritu Santo midi ejxpajt'ajtp ku adøm ja nyikmø'øyindit midi ja yik'awijxpy.

⁶ Jade'ents adøm idø'øn ndajotkujky'ajtint, jøts nnija'windip ku ya yø nne'kx nmijujky'ajtyindinim ka'ap adøm ja tsinaadyaajk nbaajtyindinim. Ka'aním adøm idø'øn ndyimyja'atyim mä dø'øn ja nwindsøn'ajtim jam.

7 Janchja'wingøjxp adøm idø'øn nmøøt'ajtindit ja jøp'ejxin øy ja njaga'ijxyindi.

8 Ka'ap ja o'jkin tigø'øyin ndsø'jkandit. Jotkujk idø'øn adøm njøp'ejxindit ja o'jkin ku wyinaty xpaat'ajtyindi jøts nnøjkxindit jap ma ja nwindsøn'ajtim møøt n'ejtint.

9 Paty adøm idø'øn øy mædsø'jka'ant ja nwindsøn'ajtim wan ne'kxkøjxp wan amija'wingøjxp.

10 Jabı kuwanixi ja Cristo tyiidyu'unt jøts jade'en nyikmø'øyindit midi xpaat'ajtindip niyu'uk niyu'uk pøni sa wyinaty ja njuky'ajtin ya tø nyiknajxyindi.

Ja kajpxy ja madya'aky midi ñigajpxpy sa jadigojk møøt nnamyajyint ja Dios

11 Ja'agøjxp ku ø nnijawí sa ja nwindsøn'ajtim yikmøjawít yikunuu'kxyjawít y'øy'ajtingøjxp paty øøts ja ja'a'y ndukja'gyukìwyanguixy ku øøts tiy janch ja kyajpxy ja y'ayuujk nnigajpxiyi. Ñija'wip ja Dios sa øøts ja njaa'y'aty, njøp'ijxpy øøts jøts meets nayide'en xja'gyukit.

12 Ka'ap øø kø'øm nnay'agajpxyi, ja ja'gyukinxí meets idø'øn ndukmøøt'atwampy jøts jotkuk mnayjawiyidit ku meets ngawindaqayi. Jøts jade'en agujk jotkujk x'adsojimbettit ja jaa'y pøn y'anmija'win yjamøøt'ajtpy.

13 Pøni nugo øøts ndyimgyajpxy pøni nugo øøts ndyimy'adi'ich, Dios ja tu'ugyi tnija'wip; pøni øyts, pøni tiyts, pøni ka'px øø nnigajpxy ja yja', meets ja mda'øy'atp.

14 Ja Cristo chojkingøjxp pya'ay'o'owingøjxp øøts idø'øn ja ndunk ngamajstu'uty jaa ku øøts ndyimyjanchjawi ku niduki'iyi tø xku'o'jkindi jøts ka'n'uknijujky'ajtna'ant ja pøky.

15 Paty ja Cristo tø xku'o'jkindi jøts pøn jujky'ajttip ka'ap ja kø'øm t'ukøjø'ømit'ajtni ja chinqaq'yin, ja Cristo ja ñijujuky'ajtnidip pøn ja ojts kyujujkpyøkiyidi jadigojk.

16 Paty øøts jade'en nga'uk'abaxni pøni sa niðu'uk niðu'uk ja chinqaq'yin tyiknaxy; Cristo paat øøts y'lity n'abexy midi øø nga'øyja'wip ja yja', ixyam ka'ap øøts ja'abi winmqa'añ n'ukyiktuni.

17 Jade'ents idø'øn, pøn ja Cristo møøt y'ity, jemyjaaq'y ja'; ja tigøy winmqa'añ midi y'ijty nmøøt'ajtyindip ka'ap ja y'uktuni, tum ja yjembyi dø'øn tø nbabøjknandi.

18 Kyø'ømdunkjøøjp ja Dios Teety jade'en tyumphy Cristo køjxp jøts ja møøt nnamyajya'ant. Jøts øøts ja ndunk tø xmø'øy ku niduki'iyi ja jaaq'y ja Dios møøt ñamyaaq'ñiyit.

19 Yide'en idø'øn nbiktaajkint, ja Cristo køjxp idø'øn ja Dios Teety niduki'iyi ja naqxwii'ñit jaaq'y møøt ñamyawya'aniyi. Ka'ap ja pøky tmøjpikta'aky. Jøts øøts xanipijky ya'atpi øy'ajtin.

20 Paty meets xnijawit ku øøts ja Cristo xyiku-gajpxy'aty, sam idø'øn ja Dios Teety kø'øm jeexyip meets mminuu'kxa'agyiyi. Paty øøts idø'øn yide'en n'anemey ku meets idø'øn ja Dios ja mdsojkin xmøøgyøxt.

21 Nití pøky idø'øn ja Cristo tkamøøt'ajty xjats ja Dios Teety tyimñayide'en ja ttuuñ sam ja møj pøkyjaaq'y yiktuñim, jøts nyikupøjkindit sam ja Dios Teety ttsøky ku ja Cristo møøt n'ejtint.

6

¹ Jade'ents migu'uktøjk idø'øndi, niðuki'i yi niwíne'en adøm ndunk'ajtyindi ja Dios yja', n'amidøøpy meets jøts kidi nugo ja Dios y'øy'ajtin xyikwíndigøjyidi midi ja tø mduk'ijxyidi midi ja tø mduknijawiyidi.

² Jabi jade'enxi ja køøm wya'añ ñøkyijxpy:
Ku ja xøøw ja jumøjt tpaaajty nmadoow øts ja
mjii'iyin ja myajxin;
jøts ku ja yiknitso'ok'ajtin tpaaajty winets me
nbudøjkiyii'ñ.
Ixyam idø'øn ja mxøøw ja mjumøjt tø yja'tni jøts ja
myiknitso'ok'ajtin tø tpøtni.

³ Øy øots idø'øn ja ndsinqa'yin nyiknaxy jøts øots
jade'en ja ndunkjøøjp nipøn xkada'abaxt.

⁴ Jade'enxi øots idø'øn ne'egi nyiknigaxø'økwä'añ
ku øots ja Dios nmidoñ, tuda'aky øots ngupiky'aty
tukil'iyi ja ayo'on;

⁵ tø øø nyiktsumy nyikwøpy; tø øots ja ja'a'y na-
may xamuky, møk øots ja ndunk nyiknaxy kunim
øots ngø' ndeky kya'ukmajadakni; kawinqa'k tsuu
øots tø ngama'a'y tø nga'ity, ayuu øots kawinqa'k
xøøw tø nyiknaxy.

⁶ Njujky'ajtingøjxp øots nyiknigaxi'iky ku øots
ja Dios nmidoñ. Jøts jade'en kyaxi'iky ku øots
ja Dios y'ixpøjkin ka'pxy nnija'wiyi jøts øots
nduda'akyja'a'y'aty. Tø øots n'øyja'a'y'aty jøts
tø øots ja Espíritu Santo yja' nyiknigaxø'kmi
jøts nayide'en øots ja tsojkin ja pa'ayo'owin øy
pøngapøn tø nmø'øy.

⁷ Ja tiy'ajtin ja janch'ajtin øots tø nmøøt'aty,
jøts ejtp øots ja Dios ja myøk'ajtin xa'agø'duky
xa'axajtuky. Ja ødyu'unin ja tiidyu'unin øots tø

nyiktuñ ku øots ja Dios yja' tø nyikyø'øyi jøts ku øots ja y'ayuujk nnitanaq'miyi.

⁸ Juunjaty øø nyikajxa'aky jøts nay jaayi øots nyikpagajpxy. Øy øots jaayi n'ukyikn̄imadya'aky jøts nay jaayi øots wenk n'ukyikn̄imadyakn̄imi. Ja øots juunjaty nyiknøjmi ku øots nugo ndaayi jøts nay jaayi wyangojmidì kuk øots ja y'øybi tyiibyi nnigajpxy.

⁹ Juunjaty øots ngayik'ejxkapy jøts nay jaayi øots nyik'ejxkapmi; ja øots ja jaq'a'y juunjaty ja o'jk̄in xukpaatwa'añ, jajujky'ajtp øots idø'øn jade'en. Yikastigimøøpy øots, ka'ap øø n'øøky.

¹⁰ Øy øots njamay njatajy, xondakp øø nnayjawiyi; ayoobi jaq'a'y øots, ja øy'ajtints øots nyajkpy; øy øots niti njagamøødi, jade'en øø nnayjawiyi ejxi mdam øots jeexyip tuki'iyyi ndyimyøøt'ajtkøjxni.

¹¹ Meets migu'uktøjkti, tiy'ajtingøjxp meets tø ndamigajpxy; tuki'iyyi meets ja ndsojkin ja nba'ayo'owin tø ndamay'aty.

¹² Øyimik idø'øn wine'enin ngondukt nbøktukt øts ja ndsojkin øts ja nba'ayo'owin. Meets idø'øn jade'en yjawí ne'egi mdumpy.

¹³ Sam ja u'nkteety ja myajnk tmigajpxy nayide'en meets nmigajpxwam̄i ku ja mdsojkin ku ja mba'ayo'owin niwine'en xka'ama'at'attit. Tundi nayide'en waani sam øts tø nnajstuni.

Adøm nikøjxp ja Dios yujky'ajtyim

¹⁴ Kidi mjujky'ajtin xyiknaxti møøt pøn tkajanchja'widiip ja Dios, jabi nijuunixi kyanamyayidit ja tiidyu'unin møøt ja tundigø'øyin, sam ja kudøø'kx'ajtin møøt ja kugoots'ajtin.

15 ¿Sudso dø'ón ja Cristo yja' møøt ñamyayidit ja miku' yja'? ¿Uk sudso ja janchja'wibi ja'a'y møøt ñamyigu'ukwá'qniyit pøn midsepwajniyip?

16 Ka'ap ja yujuky'ajtin tyiknaxti tu'ugyi ja Dios Teety møøt ja dios midi kø'om yiktsajtstip. Ka'ap adøm njade'enindi jabi kø'omxi Dios wyinmaañ yide'en:

Pøni ma ja chøønidì jam øts ja nmøøtjuky'attit, jøts pøni midi ja ñøjkxtip ejtp øts ja njamyøøt'attit; øts ja xdiøs'attip, jøts øts njaa'y ja'adi.

17 Paty ja yide'en yjaakwaañ:

Nãnky'abikyidi, kidi ja kya'øybi xyiktundi; jøts jade'en ngupøktit,

18 øts meets xteety'atp, jøts øts meets n'u'nk'atp, jade'en idø'ón wya'añ ja Dios Teety.

7

1 Jade'ents meets migu'uktøjk idø'ón xnijawidit ku ya'at øy'ajtin ja Dios tø tyiktañ. Ja'agøjxp adøm idø'ón øy tsuj njuky'ajtint, ka'ap ja nne'kx ka'ap ja n'anmiña'win nyik'ejtint pøky agujkp. Dios chø'jkingøjxp adøm idø'ón ja Dios ndamíyojxit ja njuky'ajtin.

Saja Corinti ja'a'y tyiktiqatsti ja wyinmaañ

2 ijá'gyukidik øts ndsojkin nba'ayo'owin! Jabi ka'axi meets niti windigø'øyin tø xkapqattit øots køjxp. Nipøn øø ngawindaay'aty, nipøn øø ngana'ixy.

3 Kidi meets ya'at xja'gyuki ku meets nugo nbøkñipiky, jabi jade'enxi tø nwá'añ jawyeen ku

meets ja ndsojkin ja nba'ayo'owin tø ndamiyøxy, jade'en ja tpøtni møøt mee ñamyayi njuky'aty jøts møøt mee ñamyayi n'ookt.

⁴ Njøp'ijxy'ajtpy meets jøts amuum mee ndajotkujk'aty. Øy øøts idø'øn n'ayo'ombaatty janch jotkujk ø nnayjawiyi.

⁵ Ja'ayip øø nja'jty ya Macedonia, ka'ap øøts ja poo'kxin nmøøt'aty, øy øøts magama jaal'y xmídsepwa'añ jøts øøts ja tsø'øgi nyikmajada'akwa'añ.

⁶ Yikjotjimbijtpy ja Dios ja yja'a'y, tøts øøts ja xyikjotjimbity ku ja Tiro tø yja'aty.

⁷ Kidi ja'ayip øø nugo ndyimdyajotkujk'ajtpy ku ja yam tø yja'aty, jabi ja'axi øø nayeide'en ndajotkujk'ajtpy ku meets ja nekim mnimadya'akyiyi mjantyaxondajkip meets ja'. Jade'en øøts ja xamimadya'aky ku meets xjapaatwa'añ xja'ejxwa'añ jøts nayeide'en tnigajpxmi ku meets xajotmay'øøky. Jotkujk øts idø'øn nnayjawiyi ku meets xja'myech.

⁸ Øy ja nøky tø mja'atsyikjotmaadyøkiyidi midi meets øjts ndaniguexy, ka' øts ja ixyam sa n'ukja'wiñi. Njanch'ayojiyii'ñimts øts idø'øn ja jawyeen, ku øts n'ijxy ku øts nnijawi ku meets ja nøky yikxon ja jotmay tø mduktatøkiyidi tøts idø'øn ja jade'en y'ukjajtkøy sa n'ukjatka'am.

⁹ Jotkujk øts ixyam nnayjawiyi jøts kidi ja'ajip øts ndajotkujk'ajtpy ku meets ja jotmay møk'ampy tø m'atspaqadyiyi, jabi ja'axi ø ndajotkujk'ajtpy ku meets ja mdsinaa'yin tø xyiktigach sam idø'øn pyaq'atyi. Tøxi dø'øn xmídanidi ja jotmay'øøgyi sa ja Dios ttsøky sa Dios tkupiky. Jøts ku øøts ja

nøky jade'en tø nguexy kidi ka'øy adøtspip øots, kidi ayo'onip meets ja mdukpaaqtwajniyip.

¹⁰ Ja ayo'on midi tuda'aky yikupøjkp sám ja Dios ttsøky'aty, yiktigachp ja tsinqa'yin ja' jøts jade'en yikpaatty ja yiknitso'ok'ajtin. Pøn tka-janchja'widip ja Dios wenk ja tjawidi ja ayo'on jøts ja y'anmija'win tyikudigøydi.

¹¹ Øy meets ja ngajpxy tø m'atsyikjotmaadyøkiyidi, tuda'aky meets ja tø xkupiky sám ja Dios ttsøky'aty. Ejxtits inet ku ja mdsinaa'yin ne'egi tø tyigatsti! Tø meets ja ngajpxy ne'egi myikwimaa'mbyaadyiyi jøts jatyi tø xnigajpxti ti dø'øn tø xundi; tø m'atsyikjotma'adyidi, tøts nayide'en xtsaachjawidi. Winets meets jatyi xjady-imyigajpxwa'añ jøts nayide'en xiidyunwamidi pøni pøn idø'øn tø mmidundigøydi. Ja' meets idø'øn myiknigaxi'kpy ku meets tø mgatundigøy.

¹² Ja'agøjxp meets jade'en tø nnijayi ku meets ejtp njá'myech jøts kidi ja'agøjxpiøt ja nøky tø nguexy ku øts ja'ayi ngajpxwejwa'añ pøn tø tyundigøy uk pøn tø yikmidundigøy. Pø ja'agøjpxi mee nnijayi jøts ja Dios xuknijawidit maaqt ja mba'ayo'owin myajadå'akti ku øø xpa'ayøy.

¹³ Paty øots jotkujk nnayjawiyi.

Jawaani jotkujk øø nnayja'wiyi ku ja Tito ya tø yja'aty jøts ku meets ja tø xpudøki jøts ja jotkujk tyiknaxt.

¹⁴ Ka'ap ø nugo tø nwindaayi ja Tito ku meets øy tø mjaa'y'aty sãmdam øts ja jawyeen ndamimadyaqajky. Ka'ap øts ja n'ayuujk nugo tø xyiktsø'ødyuñ, tiy ja tø pyidsimy.

¹⁵ Jabi mdsojkipxi meets ja ne'egi ixyam jawaani

møj ku meets ja tuki'iyi tø xpadunguixy pøni ti jam mda'ana'amiyidi, jøts ku meets ja øy tuda'aky tø xwindsø'øgi.

16 Ka' xnijawidi mabaat øts nxondajkin yja'aty ku mee nnijawí ku adøm øy tsuj nnayja'gyukiyindi.

8

Ku ja Pablo pudøjkin t'amidøy jøts yiktabudøkidit ja ayoobi jaa'dyi

1 Ixyam meets migu'uktøjk nduknijawiwya'andi mabaat idø'øn ja Dios y'oy'ajtin tø pyudøkiyidi ja Macedoniit janchja'wibidi.

2 Øy ja sagasa tjamøjatti øyi myeeñ øyi pyikta'aky yjaga'etti may, jotkujk ja tø tyakojti ja pudøjkin jade'en samedam ja møj kumeeñ jaa'dyi.

3 Tø ndyimy'ixy tø ndyimñijawi mabaat idø'øn tø tyakti ja pudøjkin øy ja niti yjaga'uktaq'nxiniyidi.

4 Møk øots ja tø x'amidøy, tyimdyanuu'kxäktip idø'øn jøts pyudøjkin ja yikupøktit midi yiktabudøkiwyandip ja jaa'y midi nayide'en tjanchja'widip ja Dios.

5 Jinaxy idø'øn ja ne'egi tø ttundi yam øts ja jade'en ngajøp'ijxy'aty, jabi jawyeenxi ja Dios ñadyamiyoxiyidi jøtsnim øots ja xpaduñ samedam idø'øn ja Dios ttanibiktqaagi.

6 Ja'agøjxp øots idø'øn ja Tito ndaguwanı jøts pudøjkin ja jam tjaakyikmukojt midi mee kø'øm mdsojkingøjxp myäkwampy midi ja jam tø t'ukyikmuktsøøñ.

7 Agajpxy mee mbidsimy øy yjadyimy-sudso'ambyi: møk meets ja ajot'ajtin xmøødi møøt ja winmaaq'ñ sudso yikxon xyaktit ja Dios

y'ixpøjkin, jøts mwijy meets, wa'ats xjattí wa'ats xnijawidi, jøts møk mee xtsøky møk mee xpa'ayøy niwíne'en øø nyam'aty. Patyxí øø nwá'añ ku meets agajpxy mbidsømit nayide'en ku ja pudøjkin xyaktit.

8 Ka' meets ya'at ndyimdyaguwaní, ja' øøts idø'øn ñank'y'ejxwajnip sa dø'øn ja Macedoniit jaa'y ja chojkindi pya'ayo'owindi jøts yiknijawit nayide'en jøts ku meets ja mdsojkin ja mba'ayo'owin tyiyi yjanchi.

9 Mnija'widipxi jøts ku ja nwindsøn'ajtim Jésucristo ja y'øy'ajtin jadine'en tyikmajada'aky, jøts møk ja tsojkin møk ja pa'ayo'owin tmøøt'aty ku ja mguwanjatiyidi ja'agøjxp ku ja mdsøkyidi mba'ayøyidi, jabi jotkujkxi ja y'ijty tyiknaxy møøt ja Dios Teety. Adømgøjxp ñank'y'ayodøjkiyi jøts ja øy'ajtin jade'en nbøajtint Cristo køjxp.

10 Meets m'øy'ajtingøjxp øts idø'øn yide'en nwá'añ ku meets junkti'jyip ja pudøjkin xyikmuk'okwa'añ janch pe'tpy janch yiji.

11 Nayide'ents idø'øn ixyam xu'undit sam tø xyiktso'onda'akti. Tuki'iyi ja m'aaw ja mjoojt xpikta'aktit kunim ja xyik'abøqadidit, pøni mabaat nidu'uk nidu'uk myajada'akti.

12 Jabi ka'axi ja Dios tuki'iyi t'amidooguixy, ja'axi ja y'ijxpy mabaat idø'øn nidu'uk nidu'uk chojkingøjxp tyaky.

13 Ka'ap jade'en xja'gyukidit ku meets ja mmigu'uk nduku'ayowidyøkiwya'añdi;

14 jabi nixem niyamxi dø'øn tuknax nmøøt'ajtindit ja pikta'aky. Ixam meets xmøøt'aty midi yø ka'ejtxidip, ja'atp ja xøøw ja jumøjt jøts

ku meets yø wyinaty mga'ejtximiyidi winets yø mmø'ømyiyidit. Jøts jade'en ñi'awich'att,

15 sám ja Dios kyajpxy wya'añ: “Pøn tyumøøt'ajtkijxpy ka'ap ja tø wyinda'anxiyi; jøts pønts waani tmøøt'ajtp, tuki'iyyi ja tø ttapatkixy.”

Tito jøts ja myigu'uktøjkti

16 Ja' øts Dios ndamøja'wip ku meets ja Tito nayide'en mba'ayøyi sám øts.

17 Tø ja tjanch'øjawi ku meets ja ndanigaxwa'añ, tøyim ja jeexyip ttuñ kø'ømdsojkingøjxp jabi mjanch'ejxwajnipxi meets ja'.

18 Ixyamts ja Tito møøt nguexy tu'uk adøm nmigu'uktı midi øy yiknimadyakp ma jaty ja janchja'wibi ja'a'y ñamyukyidi, jade'en ja yiknijawı ku ja øy tiy tnigajpxy ja nitsoojkin ayuujk pøni ma jaty ja tø wyidity.

19 Kø'ømyi ja Macedonit ja'a'y tø twi'ejxti jøts øots yø møøt ndu'unt jøts øots yø møøt njakyikmukojt ja pudøjkin. Ja'agøjxp øots yø'øbi tunk nduñ jøts ja nwindsøn'ajtim jade'en yiktawindsø'ogit jøts jade'en meets xyiknigaxø'økt ja mdsojkin ja mba'ayo'owin.

20 Ja nabiyagajpxi dø'øn kayiktsojkp ku øots ya'at pudøjkin nyikmuky.

21 Paty øots niti taa'y ngayiktuñ øy øots yø nmìnäxt Dios wyìngujkp jøts ja'a'y wyìndump.

22 Nayide'en øots ixyam ndamigaxi jadu'uk adøm nmigu'uk midi ja Dios yja' øy tsuj pyaduuujnip jøts ku meets ja nayide'en mdajotkujk'ajtmiyi.

23 Ku pøn jam tyiknidøøwit ti dø'øn ja Tito tyumpy, jade'en x'adsojimbettit jøts ku øts yø nmigu'ugi, øts nmøøtumbi yø', øøts idø'øn ndumpy ja pudøjkin pøni pøn tsojkp ja Dios. Jøts pøni yiknidøø'jimyidip ti yø tyundiøp yø jadu'ukpi migu'ukti, jade'en x'adsojimbettit ku janchja'wibitøjk yø tø kyexyidi jøts ku ja Cristo yø jade'en twindsø'øgidi.

24 Paty ø nwa'añ ku jam mbaaqadiyidit yikxon xuk'ejxtit xuknijawidit sa meets ja tsojkin sa meets ja pa'ayo'owin xmøøt'aty jøts ñigaxø'økt jade'en jadits meets ndajotkujk'aty.

9

Ku ja Pablo tnigajpxy sudso ja pudøjkin yjqaqmukt

1 Ka' pyaqat'atyiyi ku meets ya'atpi winmaq'ñ jeexyip ndanijayi,

2 jabí nnija'wiñipxi øts ku meets ja pudøjkin jatyi xyakøjy. Jotkujk øts idø'øn ja Macedoniit jaq'ay nnimay'etti ku meets junkti'jyip ja pudøjkin xyakwani jøts jade'en namay ttunwamidi sa me tø xunjøpi.

3 Ja'agøjxp øts ya'at migu'uktøjk ngaxti jøts mdukj'a'myatsidit ku ja pudøjkin xyik'awejxit. Jøts øts jade'en ja n'ayuujk tyø'øt sam øts yø tø ndamimadyaq'akti jawyeen.

4 Ja kuts jotmøñ ja Macedoniit jaq'ay nmøøtnøjkxt jøts ja jam m'atspaadidit yam meets jam wyinaty niti xka'awixy. Tsø'ødyuñimts ja tyaq'ant ku wyinaty jade'en yjaty yam meets øy tø

n'ukn̄imadya'aky. Jaa kidi meets ja tsø'ødyu'unin jawaani møj mbaqadiyit?

⁵ Yide'ents øts yjawı ne'egi ndanibiktaaqi jawyeen ya'at jaqa'y m'ats'ejxidit jøts jade'en mjaakpudøjkigyojiyidit jøts kya'pxt ja pudøjkin midi meets tø xni'adsowi. Jøts jade'en wyinaty jam mgø'ømdsojkin xyiknigaxø'økti jøts ka' mwa'andit ku øots nugo ndyimyajada'aky.

⁶ Ejtp ya'at xja'myats'ettit: Pøn waani nepp, nayi waani ja tpiky ja pyikta'aky; jøts pøn may nepp, nayi may ja pyikta'aky ja wyimbijty.

⁷ Kø'ømdsøky'ampy idø'øn ja pudøjkin xyaktit. Kidi adsep'ämip ja xu'undit jabi tsojkipxi Dios ja' pøn xondaajkingøjxp tyajkp ja pyudøjkin.

⁸ Maajyip ja Dios jøts tkaxt køx kida'ak ja kunuu'kxin jøts jade'en xmøøt'at'ettit pøni ti tsojkip, jøts nayide'en ja mmigu'uk xjaaktanipaattit tuki'iysi ja pudøjkin.

⁹ Pø yide'enxi ja Dios kyajpxy wya'añ:
Pøn ttabajaa'ñaxp ja ayo'on,
pyudøjkip ja ayoobi jaa'y ja', jøts ja y'øyja'a'y'ajtk niwindem ja kyagugøxi.

¹⁰ Abaqadi ja Dios tyaky ja jujky'ajtin jøts adøm jade'en tuki'iysi nmøøt'ajtkøjxit jøts ja nmigu'uk nayide'en ja pudøjkin ndanipaajtit.

¹¹ Jøts meets nayide'en køx kida'ak xmøøt'attit ja øy'ajtin jøts øy pøngapøn xmo'odit. Ja pudøjkin midi meets xanigaxip, ja Dios ja tyamøjawidip tyagunuu'kxjawidip ku ja wyinaty yiktanipaatti.

¹² Kidi ja'ayip adøm ja nugo ndabudøkiwyø'øñindip midi ja ka'ejtxidip, jabi ja'axi nayide'en yiktump jøts ja Dios ja tkajxak'ettit.

13 Ja'agøjxp ja Dios ja ttamøjawidit ku meets tiy ka'pxy xmimadowdi ja Cristo y'øgyajpxy y'ømyadya'aky sám nayide'en ttamøjawidit ttagunuu'kxjawidit pøn jaty wyinaty paajtmiyidip ja pudøjkin.

14 Jøts meets ja nay jaayi mgugajpxajkmiyidit jabi tøxi meets ja Dios ja myøj'øy'ajtin wyinaty xyiknigaxø'økti.

15 Janch møy ja Dios ku ja møy kunuu'kxin tø xmø'øyim! jKa'ap aaw ayuujk yikpaatty sudso ja nnimadyajkin!

10

Sa ja Pablo yikutuky ku ja nwindsøn'ajtim tku-dani

1 Tyimgyø'øm øts idø'øn nnuu'kxa'aky nayide'en sám ja Cristo jeexyi p kø'øm ttuñ. Jade'en ja kajpxy yø'øy kuk meets nnijayi, tyimy'ap meets ja nøky ndanigaxi, jøts ka'ap øts nayide'en njaa'y'aty ku øts ja jaa'y møøt nnabyaødyi, ja tsø'øgik øts nyikma-jadakpy.

2 Paty nwaa'añ, ku mee wyinaty n'ats'ixy jøts ø xkayik'ambøktit ku øts ja jamyi n'uknibidø'knit pøn ja y'aaw ttakajpxtip ku øts ngø'ømwinmaa'ñ nyiktuñ sám øy pøn jaa'yin. Ka'ap ø pøn ndsø'øgi pøni jade'en ja ttsokti.

3 Janch tiy idø'øn ku øts nbojkpitumbi jaa'y'i, ka'apts øts mibaat ja pøky x'ana'amt. Ja Diosxi øts ja yja'xuu'møy'ejtp.

4 Ja nmøk'ajtin øots, ka'ap ja pøky agujkpy pyidsimy, Dios wyingujkp ja chøøñ midi tyikudigøøpy pøn ja Jesucristo møøt kyanamyayi.

5 Jade'ents idø'øn, nyikudigøøpy øøts ja katiibyi kajpxy midi nugo nãnkmyøjtøjkiyip ku ja Dios ja yja' tkanãky'ejxwajniyi. Jawyeen øøts ja Cristo nduknijawí sa pønjabøn wyinmay jøts ja tu'ugyi ja yja' tpaduujnidit pøni yikutujkpy ja jade'en.

6 Ndiidyu'ump øøts pøn ka'pxy tkabadu'undip ya'atpi ana'amín ku meets wyinaty tø xpadunguixy jawyeen.

7 Ku mee x'ijxy ku ndsø'øgi ka' xnijawidi sam ndyimyja'a'yaty. Pønjabøn wya'ändi ku ja Cristo yja'atyidi, nayide'en idø'øn tnijawidit ku øøts ja Cristo xja'ajtmí.

8 Wan meets jam winaagin mwá'añ ku øts ja nwindsøn'ajtim kyutujk nugo ndyimdyamajada'aky, niti ngapøkyjawí jabi kø'ømxi ja nwindsøn'ajtim tyajky ja kyutujk jøts meets jade'en ja mjanchja'win myøjt, jøts ka'ap meets ja mgudigø'øyin n'ixajyí jade'engøjxp.

9 Kidi xja'gyukidi ku meets yø nøky nugo nda'adsø'øgiwya'añ.

10 Jade'en ja kajpxy yø'øy ku tyimy'ap ja n'ayuujk nguexy jøts ja jaayi kø'øm nga'uknitanaañi, ka'abik øts øy tsuj ja madyajkin nmøødi.

11 Pøn idø'øn yiide'en ja ayuujk tyikyø'øpy nayide'en idø'øn ja tnijawidit ku øøts nayide'en ndyimyja'a'yatt meets windump sám øøts n'ayuujk nguexy jagam.

12 Ka'ap øø nnay'a'ejxiyi jøts øø kø'øm nnay'agajpxiyit sám jam muum winaagin ttundi. Ja kaja'gyukin ja yikmajadajktip ku ja nixem niyam kø'øm yjanch'uknay'agajpxyidi.

13 Nijuuni øots ja kutujk ngayiktuñ midi øø ngamøøt'ajtpy. Ja Dios øots idø'øn xukni^ja'wip mabaat idø'øn ja tunkjøøjp yja'aty, jøts nay ja' øots tø xuu'mø'øy kø'øm ku meets jam tø n'atsni^ja'aty Corinto.

14 Ku øø nwa'añ ku øots ja kutujk nmøøt'aty jøts meets n'ana'amt, ka'ap øots ngø'øm ja' nyiktuñ, pø jade'en ja jeexyip yjaty kuk øots jam jawyeen jeexyip tø nga'ats'øch. Jabi meetsxi jawyeen ndanija'jt ja øgyajpxy ja ømyadya'aky sa ja Cristo y'øy'ajtin xukpaajtint.

15 Ka'ap øø ndsøky jøts øots nugo nnadya'agajpxit ja wenk jaaq'y tyunk ja kajpxwejin midi tø myikmo'odi. N'awixy'ajtpy øots ku meets ja mjanchja'win wijnjaa windsojk myøjít myayit mabaat idø'øn pyaat'atyi jøts mabaat øots nayide'en nmajada'aky ku øots jam ndu'unt ma meets jam.

16 Xjats øots jade'en ngajpxwa'kxt ja nitsoojkin ayuujk abiky'et abikyajp meets mjixkø'øm, jøts nijuuni øots nganadya'agajpxit ja wenk jaaq'y y'ixpøjkin.

17 Pøni jaa pøn ñay'agajpxwa'añi kø'øm, ka'ap jade'en pyaat'atyiyi, ja Dios idø'øn ja y'øy'ajtin ja ne'egi ja'ayi y'agajpxip.

18 Ka'ap y'øbyidsimy ja jaaq'y pøn kø'øm nay'agajpxiyip, ja'ats ne'egi øbyidsømp pøn ja nwindsøn'ajtim t'øyja'wip jøts ja t'agajpxy.

11

Pablo jøts pøn ñadyijyi nañikajpxidip Jesúś kydanaabyi

¹ Meets migu'uktøjkti, wan meets mwä'ant ku nugo mo'tpiñ nmadyä'aky, ja'gyukí meets waani wan øts ngajpxy t'ukyiknaxy midi n'am njotp nmøøt'ajtpy.

² Øy mee n'ama'at'aty ja Dios øts idø'øn jade'en kø'øm xyik'adøtsp; jabí tøxi ja Cristo yja' tu'ugyi ndukpabøjkidi jøts ku meets ja ndawinguwåwyä'añ. Wa'ats meets jam nyiknøjkxwå'añ, sám pøn ja pøky tkidyimy'ijxy'ajtipním.

³ Jade'en sám ja Eva ja tsäq'ñ wyindaayiyøø, wan meets yjawí nayide'en myikwindaay'atwa'añ jøts mwïnmaä'ñ tyigatstít jøts jade'en mga'uknadyamijojaxniyidít ja Cristo.

⁴ Jam pøn ja Cristo y'ixpøjkin wenk tnigajpxip, ka'ap nayide'en sám øots nnigajpxy; jøts meets ja Espíritu Santo yja' nayide'en wenk xnija'wiyí, tigach meets ja yiknitsokpi ayuujk xnijawidi, ka'ap nayide'en sám øø nnigajpxy.

⁵ Pøn jade'en myikwinmaä'nmyä'jtidiøp ka'ap øts ja mäbaaq xyik'amutskidi øy ja nugo ñadyiyí yjanañikajpxyidi ja Jesús myøjkudanaabyi.

⁶ Øy øts n'aaw n'ayuujk øy tsuj ngamøøt'aty, ka'ap øts nwinmaä'ñ ñayide'eni. Tø øots yø nyiknigaxø'kni ku meets o tigati tø ndabudøki.

⁷ ¿Tø øts idø'øn ndundigøy ndejint ku meets jadi'lñi tø ndukmadøy ja nitsoojkin ayuujk ku ni tu'uk centabi tø nganibiky, jøts øts jade'en ayo'ijxyim njaty nugo ku mee xpiky ja øy'ajtin?

⁸ Wenkipi janchja'wibitøjk øts ja myeeñ tø ngupøjkidi ku meets janch nduknijawíwyä'añ ja øy'ajtin.

9 Jøts ku øts jam n'uknajxy mā meets jam, ka'ap øts jam ojts pøn nyik'ayøy pøni ti jaty ø xka'ejtxip; jabi ja nmigu'ukxi øts ojts xujnidı ja may'ajt pøn tso'ondip jam Macedonia. Jade'ents mee ka' nyikjotkixy, jøts ka'ayim meets nugo nyikjotkoxwa'añ, jade'eñim ø nyiknaxt sayim ø nyiknaxy.

10 Nayide'en sam øts ja Cristo tyiy'ajtin njanchja'wiyi nayide'en ø njawi ku meets nnøjmi, ku jam Acayi y'etjotp ni tu'uk ja jaa'y jam, pøn ø xuk'ixmatsp ja'abi xondaajkin ku øts Dios yja' nnigajpxiyi.

11 ¿Jadits øts n'ayuujk jade'en nyikwa'añ? Ja'agøjxp idø'øn ndejint ku meets nga'uktsojkn? Wa'ats ja Dios tnijawi mabaat øts ndsojkin yja'aty meets køjxp.

12 Jade'eñim øts yø ndunk nyikyø'øy'ett jøts ja kyamøj'attit pøn ñadyiyi nañikajpxidip ku ja nayide'en tyumidi sam øts.

13 Yø'øbi jaa'dyi nugo yø tyaay'atti ku ja Cristo tkudanidi.

14 Ka'ap yø kumaap njaw'a'ant, jabi kø'ømbaatxi ja miiku'windsøn Satanás ñankyl'ijxyiyi ejximdam ja Dios y'ankilis kunuu'kxy.

15 Paty nayide'en yø tyumbi ñankyl'ejxmiyi samdam ja øybi tumbi jaa'y. Ja chinqa'yin ja yiktatiidyu'undip jade'en sam ja pyaat'atyidi.

Saja Pablo y'ayo'ombaqaty ku ja Jesús tkudani

16 Ixyam mee nnimaagyojmı jøts kidi nugo mwınmaydi jøts ku nmø'øty. Pøni jade'ents xja'gyukidi, wants øts jade'en tmadya'aky jøts øts nadyiyi namyikajxibim nnayjawiyit.

17 Kidi mee mwa'añ ku øts ja nwindsøn'ajtim jade'en xyikmadya'aky, jabi nugo mo'tpixi øts idø'øn, ku njanch'üknay'agajpxiyi.

18 Jaaxi ja'a'y pøn nadyamikajxidip ja ñaxwii'ñit tsinaaq'yin, wants ø nayide'en nduknamyikajxmiyi.

19 Jabi møj ja'gyukipxi meets mjaa'y'aty, patyts meets sa xkatijy pøn mo'tpa'an madyakp.

20 Ja' mee ne'egi m'øyja'wip pøn jiyujkin myiktuujnidip, pøn mwindaay'ajtidip, pøn mnijuu'nyiyidip, pøn mdekpya'an'ajtidip. Mgupiky'ajttip ja' øy sagasa myiktunidit.

21 ¡Øy øts ix Yam nnabyøkyjawi ku øts jade'en tø ngaja'a'y'aty kudam meets yø' ne'egi jade'en x'øyja'wi!

Pøni jaa pøn ap tyimñayjawi, xmaapy øts ja', øy øts nayide'en njaa'y'att.

22 ¿Ja hebreo ayuujk nadya'agajpxidip? Nnija'wip øts ja nayide'en. ¿Israelit ja'a'y ja'adi? Nayide'en øts. ¿Y'apteety'amoj'ajttip ja Abraham ja'? Nayide'en øts ja n'apteety'amoj'ajtmi.

23 ¿Jade'en ja wya'andi ku Cristo tmidundi? Jawaani øy øts ja ne'egi nmidoñ, øy øts jade'en ja tsojkin njagamøøt'aty jøts ø nnay'agajpxit kø'øm. Jawaani møk øts ndunk ne'egi tø nyiknigaxi'iky Yam yja' ja ka' ne'egi ñigaxø'økti. Tø øts ngu'ayo'ombaqadi ja ndunkjøøjp, ne'egi ka'ap ja'adi. Ne'egi jawaani may ojk øts idø'øn ja tø nyiktagudsumi, jøts kawinaaq ojk øts ja o'jkin tø n'ixy jaayi wingon xwindani.

24 Magoxk ojk øts ja ayo'on tø ngupiky midi øts nmigugajp israelit ja'a'y tø xmø'øy sám ja kyutujk wya'andi ku ee'pxmajk taxujk ojk nyikwøpy.

25 Tigøøk ojk ø tø nyikipwyøpy, jøts tu'uk ojk tø nyiktsaaga'äch. Tigøøk ojk øts ja nbärki tø myejy'okida'aky. Tu'uk ja xøøw tu'uk ja koots nyiknajxy jam mejkyujk'am, ja kipy pyidasi, ja puu' pyidasi øts iiy xjaäkyiknøøwinganamp.

26 Jagambaat øts kawinäak ojk tø nwidiity jøts jam muum ja møj nøgom xyikjø'øtwä'añ, jøts ja jaä'y muum xwimaatswami. Ngø'øm migugajp paat øts xni'adani xuu'adani sam nayide'en y'adøtsmidja wenkajp jaä'dyi. Nbatpy ø nayide'en ja ayo'on møj kajpjotp samedam abæk etjotp uk jam mejyotp. Nayide'en øts ja xka'ødyumiði pøn ñadyiyi Jesucristo janchja'wibidi nañikajpxidip.

27 Tø nduñ mabaat øts ja ngø' ja ndeky myajada'aky, øy øts ayo'on ja xadukpaaty; kawinäak ojk ø ngamaä'y nga'ity; ayuu adøøtsi tø nyiknaxy kawinäak ojk; tø ndanaxxy ja tep ja xux, ni ja nwet ni ja nnäamy tka'ukpatni.

28 Øy øts idø'øn jade'en ya'atpi ayo'on njapaaty uk midi jatyts njayiknaxpy, møjip mayip øts ja njotmay ku øts ja njotmay'ati jabom jabom pøn jaty tjanchja'widip ja nwindsøn'ajtim.

29 Pøni jaa pøn ja yjanchja'win kamøj, janch pamäa'yin ø nnayjäwi. Pøni jaa pøn wenkpi winmäa'ñ tpanøjkxnidip, møk øts ja n'ayooji, møk øts ja ngudsø'ødyuni jøts øts ja nugo njantya'ambiky.

30 Pøni janchpaat'ajtipts idø'øn ja nay'agajpxi ja ngamøk'ajtints ø ne'egi nadya'agajpxip.

31 Ja Dios Teety midi ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tyeety'ajtpy midi paat'ajtiyip xemikøjxp yikmøjäwit yikunuu'kxyjawit, wa'ats ja tnijawí ku øts ejtp ja tyiibyi ja yjanchpi nnigajpxy.

³² Jøts ku øts nnajxy jam Damasco kajpjotp, jam dø'øn tu'uk ja wındsøn midi tmidump ja yjadu'ukpi møj wındsøn Aretas, ja Damaskit wındsønts idø'øn ojts t'anem'emy ja tyumbitøjk jøts ja tyimyik'adujkøxtit ja tuu' ma jaty ja kajp yiknidøki jøts øts ja xmatsttit jøts ø ndyimyiktsu'umt.

³³ Ti mäts ja Dios xuk'ixmajtsint, jabı jamxi nguejky, ma ja møj poch jam, midi ja kajp nawidejtip. Øts nmigu'uk xkatstiidyøø mutsk ventani agø'øm kachjøtpy. Jade'en øts idø'øn ja xkapøktøø.

12

Sa ja nwındsøn'ajtim tnank'yijxyiyi ja yja' Pablo kyumaa'yjøtpy

¹ Nnija'wip øts ku niwine'en kyajami ku nnay'agajpxa'ant kø'øm. Meets ukja'gyuki, kuwani øts idø'øn nnigajpxt sudso nwındsøn'ajtim ja yja' tø tnank'yijxyiyi ku ø kø'øm nnay'ijxyiyi kumaa'yjøtpy.

²⁻³ Ndyimy'ijxy'ajtpy tam øts tu'uk ja ja'a'y midi tjanchja'wip ja nwındsøn'ajtim Jesucristo midik myakmajkts jumøjtøp ojts yikwaanijkxy jap tsajpjøtpy. Po sudso idø'øn ja yikwaanijkxy, po møøt ñe'kx uk nugo y'anmija'wınts idø'øn ja nøjkxp Dios tu'ugyi tyimy'uknija'wip. Ja'ayi ø nnija'wip

⁴ ku ojts yikwaanijkxy jap tsajpjøtpy ma ojts tmadøy ja kajpxy ja madya'aky midi ka' poen nugo ñiyiktukmadøy.

5 Ti kanadyamiguexyim idø'øn ja yjawi ku øts jade'en sám ja jaq'y, ka'ats øts nnamyikexyiyi pø wanimts øts ja ngamøk'ajtin nnadyamikexyiyi.

6 Øyimts øts kø'øm njanchjanañigajpxwá'añiyi, pø ka'axi ja ñugo kajpxyi, pø tiy'ajtinxi øts wyinaty nnigajpxpy; ka'ats øts jade'en nduñ jøts kidi pøn nugo wyinmay jøts ku øts ngamaabyi jøts ku øts ka' njade'eni sám pøn yamtøs øts idø'øn ja jade'en ngatuñ sám ja wyinmaydi.

7 Kawinmaañixi dø'øn ja chují midi øts ja nwindsøn'ajtim xuk'ejx ngumaa'yjøtpy; jøts øts ja nganadyamikaxiyit, winets nja'wigyejky adsu'jky nikøjxp yjajkejky sámdam ja kujp xkuu'mint. Ja miku'windsøn Satanás ja tyunkjøøjp jade'en ñankyejxip.

8 Tigøøk ojk øts ja nwindsøn'ajtim ojts njanch'amidøy jøts tyiknaxt ja jajin ja tøø'yin;

9 jøts øts ja nwindsøn'ajtim yide'en ja'ayi x'adsøy: "Ja ndsojkin ja nba'ayo'owin mets ja'ayi mbudøkiyip; jabi jade'enxi øts nmøk'ajtin ne'egi ñigaxi'iky ku nbudøki pøn ja kyø'øm møk'ajtin ka'ejtxip." Jade'en ja wya'añ. Patyxi øts ja ngamøk'ajtin ndajotkujk'aty, jøts jade'en ja Cristo yja' kyaxø'økt.

10 N'øyja'wip øts ja kamajadajkin, n'øyja'wip øts ku nyikjemnøjmi nyiktenøjmi uk ku tigati xka'ejtxi, uk ku øts Cristo køjxp nyikmi'ambiky ngu'ayo'ombaqadi. Ku nnayjawiyi nmøk'ajtin kya'ity jats idø'øn nwindsøn'ajtim ja myøk'ajtin tyik'awa'añ jøts øts ja xuk'ajot'aty.

Ku ja Pablo tpamay tpadajy ja Corintiüt janchja'wibidi

11 Janch mo'tpiñ ø tø nmadya'aky ku kø'øm tø nnay'agajpxyiyyi, kø'øm meets tø xyikjaty jabi meetsxik idø'øn jeexyip øy tø xnimadya'aky jøts øts jade'en jeexyip kø'øm tø nganay'agajpxyiyyi. ¿Tyimyabaat ja ndejint yja'atti ja wyejin ja kyajin pøn ñadyijyi myøjkudanaabyi'ajtpy ja nwindsøn'ajtim? Øy øts idø'øn mabaat nguidyimyjaty ka'ap øts ja mibaat xwinaxtit.

12 Ku øts ja ndunk tø nyikyø'øy ma meets jam ejtp øts nnanky'ijxyiyi ku øts idø'øn ndyimgyudanaabyi'aty ja nwindsøn'ajtim. Ejxpajtingøjxp milagrikøjxp øts idø'øn ja n'ødyunk tø x'ejxidi tø xnija'wiyidi.

13 Pøni mwandipts ku meets ka' tuknax myik'ødyuñ sa øts ja jadu'ukpi n'ødyundi ma jaty ø nwidity ma jaty ø nbæatti n'ejxti ja jadu'ukpi janchja'wibidi, janch idø'øn mwa'andi. Xmøøyimdsik meets jam ja kaaky ja maðaajk kuk øts jam n'ats'øjch. Maa'kxti, kidi xka'øyja'widì ku øts yide'en nwa'añ!

14 Ixyam nnay'a'ejxiyyi nnay'abaqadiyyi ja' ku meets myidigøk ojk n'ats'ejxwa'añ. Ka'ap meets jam nugo n'atsyik'adujktiwy'añ. Jabi ka'axi meets ja mbikta'aky n'ixqajyi, meetsxi dø'øn ja m'øy'ajtin ja'ayi n'ixqajyi. Yiknija'wipxi ku ja u'nkteety t'ixq'adi ja meeñ ja jingaap midi ja y'u'nk ñidsina'adyip jøts ka'ap ja y'u'nk ne'egi ja tyeety ja yujujky'ajtin tjotmay'attit.

15 Xondaajkin ø nbæatp ku mee ndamiyoxkøxt ja n'aaw ja njoojt mjanchja'wingøjxp; øy meets yjawi xjagatsøky samedam meets ndsøky.

16 Øy winaqagin tjaja'gyukidi ku meets jam nugo ngayik'adujkti, jade'en ja wy'aandi ku mee nugo

tø nwin'iiñ.

¹⁷ ¿Tø meets ndejint ndawindaay'aty ja nmigu'uk pøn jaty meets jam tø ndaniguexy?

¹⁸ Kø'om øts ja Tito n'an'eemy jøts m'ats'ejxit jøts øts ndamigajxiyii'ñ jadu'uk adøm nmigu'uk. ¿Tits, mwindaay'ajtidi ja Tito? ¿Ti ka' x'ejxti ku øts tu'ugyi nwinmæa'ñ nyikyø'øy jøts tum jade'en øts n'øyjaaq'yl'aty?

¹⁹ Wan meets jade'en mwinmay ku øø nugo nnagyubøkiyi. Ka'ap yjade'eni. Wa'ats ja Dios tnijawi ku øts Cristo køjxp ja ndunk tø nyikyø'øy, jøts meets jade'en ja mjanchja'win myøjt.

²⁰ Ku øts jam wyinaty n'ats'øch jade'en ø njøpjawi ku meets yjawi øy ngapaatt sãmdam øts ja ndsojkin njadyimyjamøøt'aty. Jøts mee nayide'en xka'øyja'wyimit ja njaa'y'ajtin sãmdam meets xjadyimyjatsøky'aty, ku meets xka'øyjawit ja kajpxwejin midi wyinaty nyajkpy. Jabi jade'enxi nnajtsjawi ku meets wyinaty mga'uknamyæa'niyidi nixem niyam, jøts xyikmøjtøjkiñidi ja windii'ñ'ajtk, ja aki, ja tamia'ma'a't'ajtk, ja nabyagajpxi, sam nayide'en ja namyikajxan jøts nixem niyam mga'uknamyimado'oniyidi.

²¹ Wan øts ja Dios yjawi nmidsø'ødyu'unt ku meets jade'en mjaa'y'ajtni. Wan meets nguiyit nguyaaxit ku meets wyinaty ne'egi tø xpadøjkiñi ja mga'ochinaaq'yin midi ixyambaqat mgamajstu'utwanddip. Tum ja axøø'kpi tum ja yigaappi m'amp mjotp mmimajadajkidip.

13

Xjats ja nøky y'abaadi jøts ja kajpxwejin ja

kajpxpoo'kxin y'ukyikyajkni

¹ ḥxyam mee myidigøøk ojk n'ats'ejxwa'añ, jøts ku øts ja tundigø'øyin jam nyiktiidyøkit pøni pøn jam nugo tyimdyunk'ajtnidip ja pøktyunk, tsokip ja a'ejxnajxpi namajtsk uk nidigøøk pøn ja wā'ats tnimadyakøxtip sa y'ejxi tyiyi.

² Ku myimajtsk ojk n'ats'øjch n'ana'amdi øts ja' pøn jam yjawi wyinaty pøky agujkpy tyimchinañañidip. Xyamts nwā'añ ku nnøjkxt jadigojk ku nayide'en nbøtkojmødit nay ja' pøn ø tø n'ana'amdi, niwine'en øts ja ayo'ejxin ngamøøt'att. Pøni jamidits pøn ja chınaa'yin tyik'ejtnidip pøky agujkpy nayide'en ja pyaat'atyidi jøts tiidyu'unin tyagida'agidit.

³ Jade'ents meets idø'øn xajotkujk'att ku øts ja Cristo xyikmadya'aky jøts meets jade'en mgawa'ant ku ja' kyajotmøjki; jabi ñankyejxipts ja myøk'ajtin mæ meets jam.

⁴ Ja kyamøk'ajtin kyu'o'jki kruskøjxp, xemikøjxpts ixyam yujujky'aty Dios Teety myøk'ajtingøjxp. Nayide'en adøm idø'øn ja kajotmøk'ajtin njagyejpyim sám ja yjajty. Ku ja xemikøjxp nmøøtjujky'ajtint ja nwindsøn'ajtim jade'ents ja Dios Teety tyaky ja møk'ajtin midi meets ndabudøjkip.

⁵ Yikxon meets kø'øm nabyawinmayi, ḡmjanchpadundip idø'øn ja mjanchja'windi? Ja ka' xja'myatsti ku ja Cristo xmøøt'atti? Uk nugo meets idø'øn mnañikajpxiyi Cristo janchja'wibi.

⁶ Jade'ents øø nwa'añ jøts meets xnijawit ku mee ka' nugo nwindaayi ku øts ja Cristo yja' nbadu-ujni.

7 N'amidøøpy øøts ja Dios jøts meets øy mjaa'y'att. Kidi ja'agøjxpip jøts øøts jade'en ja n'ana'amìn myøjtøkit. Ja m'øy'ajtinxi øøts ja'ayi n'ixaapy. Padun meets ja', øy øøts agajpxy njagabidsimy.

8 Ka'ap øøts ja møk'ajtin nmøøt'aty jøts øøts nwindsøn'ajtim ja tyiy'ajtin ngajpxwe'jtít, ja' øøts ndunkjøøjp'ajtpy jøts ja yiknigajpxt tiy ka'pxy.

9 Ndaxonda'akp øøts ku meets ja møk'ajtin xmøøt'att øy øts ja ngutujk njagayiktuñ. Ejtp øøts ja Dios n'amidoo'ett jøts meets ja mjanchja'wìn jøts meets ja mujky'ajtin yikxon y'øyit yikxon tyuda'akt.

10 Nämga'aním ø ndsøøñ ku meets ya'at nøky ndanigaxi jøts ku meets wyinaty n'ats'ixy ka'ap xjawidit møk ja tiidyu'unin midi ø tø xaguwaní ja nwindsøn'ajtim. Ja'agøjxp øts ja kutujk tø xmø'øy jøts meets ja mjanchja'wìn myøjt jøts kidi ja'agøjxpip øts ja nmøødi jøts meets ja kudigø'øyin xpaattí.

11 Meets migu'uktøjkti, øy meets. Yikxon meets ndamidsøky xyiknaxtit ja mdsinaa'yin, ixa'adi ja øy'ajtin ja tuda'aky'ajtin, nænkyjotkujk'atidi nixem niyam, yikxon mnamyigu'ukwa'anidit yikxon mnamyayidit, jøts jotkujk x'ejxtit. Wìnets meets ja Dios xemikøjxp mmøøt'etidit midi tyajkp ja jotkujk'ajtin midi tyajkp ja tsojkin ja pa'ayo'owin.

12 Nagyajpxpoo'kxiði nixem niyam sàdam ja Dios ttsøk'aty.

13 Niðuki'iyyi ja janchja'wibidi midi øøts ixyam møøt, nayeide'en ja tkaxmìdi ja kyajpxpoo'kxin.

14 Paattí kupøkti ja nwindsøn'ajtim Jesucristo

kyunu'u'kxin, nayide'en ja Dios Teety chojkin ja
pya'ayo'owin jøts nayide'en ja Espíritu Santo nimā
mgamajtstu'udidit. Tiigyajpxy idø'øn, jade'en
idø'øn yjatt.

**Ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi xukpaajtimp
ja nits'o'ok'ajtin
New Testament in Mixe, Tlahuitoltepec
(MX:mxp:Mixe, Tlahuitoltepec)**

copyright © 1987 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Tlahuitoltepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Tlahuitoltepec [mfp], Mexico

Copyright Information

© 1987, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Tlahuitoltepec

© 1987, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

xl

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

422dcf73-46a5-5403-b423-8406ed76ac1d